

Zbigniew K. Wójcik, *Felczyński Zygmunt Zdzisław (1910–1981)* [w:] *Przemyski słownik biograficzny*, t. 2, pod red. Lucjana Faca, Tomasza Pudłockiego, Anny Siciak, Przemysł 2011 s. 11-18

Felczyński Zygmunt Zdzisław. 19 IX 1910 r. Przemysł – 12 I 1981 r. Przemysł; prawnik, żołnierz ZWZ-AK i działacz Zrzeszenia „WiN”, społecznik.

Syn Józefa (pochodzącego z Kałusza) i Bronisławy z d. Winiarskiej. Ojciec, oficer armii austriackiej, służył przed I wojną światową w Korpskommando nr 10 w Przemysłu. W czasie I wojny światowej walczył m.in. na froncie włoskim, gdzie dostał się do niewoli. Następnie służył w armii gen. Józefa Hallera i z nią przybył do Polski.

Po ukończeniu szkoły powszechnej im. H. Sienkiewicza w Przemysłu, Felczyński uczęszczał w latach 1920–1928 do II Gimnazjum w Przemysłu im. prof. K. Morawskiego (typu klasycznego). Po zdaniu matury (18 V 1928), podjął studia na wydziale prawnym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, gdzie uzyskał tytuł magistra praw (1932). W latach 1932–1933 służył w 5. pułku saperów podhalańskich w Przemysłu, w którym ukończył dywizyjny kurs podchorążych rezerwy; po odbyciu ćwiczeń wojskowych mianowany został na ppor. rez. piechoty ze starszeństwem od 1 I 1936 r. Wobec braku możliwości zatrudnienia przez dwa lata pozostawał na utrzymaniu rodziców. Od czasu nauki w gimnazjum uczestniczył w życiu kulturalnym miasta, głównie w Polskim Towarzystwie Dramatycznym im. A. Fredry („Fredreum”), w którym był członkiem zarządu i bibliotekarzem; grał też role w kilku sztukach teatralnych. W połowie 1935 r. został zatrud-

niony w charakterze sekretarza kontraktowego w Powiatowej Komisji Klasyfikacji Gruntów przy Urzędzie Skarbowym w Przemyślu, zaś w grudniu 1936 r. podjął pracę w Starostwie w Przemyślu jako praktykant. 1 IV 1937 r. został przeniesiony do pracy w Starostwie w Sanoku, zaś w listopadzie 1937 r. do Starostwa w Rzeszowie; końcem 1938 r. zdał egzamin urzędniczy przed komisją we Lwowie. Stabilizację zawodową osiągnął 1 I 1939 r., rozpoczynając pracę w Ekspozyturze Starostwa niżańskiego w Stalowej Woli w Dziale Administracji, Karno-Administracyjnym i Opieki Społecznej.

Zmobilizowany 28 VIII 1939 r. do 5. psp, wziął udział w kampanii wrześniowej. Po rozbiciu pułku przez Niemców w ciężkich walkach w rejonie Busko Zdrój–Bronina–Stopnica (9–10 września), poszczególne pododdziały wycofywały się pod naporem nieprzyjaciela na południowy-wschód za Wisłę. Po 17 września dowódca pułku, ppłk Antoni Żółkiewski, nie widząc możliwości dalszego oporu rozwiązał jednostkę. Do Przemyśla powrócił 28 IX 1939 r., w dniu kiedy Niemcy przekazali Sowiетom prawobrzeżną część miasta. Mieszkając na Zasaniu Felczyński pozostawał pod okupacją niemiecką. W sierpniu 1940 r. (dzięki poparciu Juliusza Styfięgo, prezesa „Fredreum” w latach 1927–1936) znalazł zatrudnienie jako pracownik fizyczny w firmie budowlano-montażowej. Z kolei od października 1940 r. pracował jako robotnik magazynowy w Spółdzielni Rolniczo-Handlowej, gdzie zastępcą prezesa był wówczas Roman Wyszyński; po objęciu kierownictwa Spółdzielni przez Ukraińców, w grudniu 1943 r. Felczyński zwolniono. Wiosną 1941 r. – nakłoniony przez Wyszyńskiego – złożył przysięgę

ZWZ, przyjmując ps. „Mnich”. Wkrótce rozpoczął współpracę z ppor. rez. Stanisławem Rubaszewskim, ps. „Ostoja”, „Wiktor”, referentem cywilnym w Obwodzie ZWZ Przemyśl, włączając się w pracę administracji zmilitaryzowanej, krypt. „Teczka”. Jego działalność konspiracyjna polegała głównie na opracowywaniu raportów dotyczących spraw gospodarczych związanych z działalnością Spółdzielni, a także współdziałanie w „pozyskiwaniu” żywności, którą przeznaczano na potrzeby „Teczki” oraz na pomoc dla uchodźców i ubogich. Na przełomie 1942 i 1943 r. – po aresztowaniu Rubaszewskiego przez Gestapo – kontakt z Felczyńskim nawiązał ppor. rez. Rudolf Mielniczek, ps. „Gniewosz”, inspektor WSOP w Obwodzie AK Przemyśl (znali się jeszcze z czasów gimnazjalnych). Nie wiadomo jednak czy doszło do ich bliższej współpracy. W kwietniu 1944 r. przemyska struktura „Teczki” została scalona z delegaturą powiatową rządu w Przemyślu, krypt. „Ogniwo nr 22”; prawdopodobnie Felczyński pracował w referacie ds. opieki społecznej.

Po zajęciu Przemyśla przez Sowieców (28 VII 1944) i zainstalowaniu agend PKWN, podjął pracę w Wydziale Społeczno-Politycznym Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Przemyślu; pracował tam do 20 XII 1944 r. Następnie był zatrudniony w Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w dziale organizacyjnym. Jednocześnie udzielał się aktywnie w utworzonym w listopadzie 1944 r. Polskim Klubie Demokratycznej Inteligencji, zaś od 2 II 1945 r. podjął działalność w Stronnictwie Demokratycznym (SD). Będąc współorganizatorem Koła SD w Przemyślu został członkiem Tymczasowego Zarządu, w którym powierzono mu funkcję sekretarza. Następnie był prze-

wodniczącym Powiatowego Komitetu SD w Przemyśle, a w trakcie III Wojewódzkiego Zjazdu Delegatów (10 XI 1946) wszedł do Wojewódzkiego Komitetu SD w Rzeszowie. 23 IV 1945 r. został członkiem Miejskiej Rady Narodowej w Przemyśle, wchodząc w skład prezydium MRN i komisji rewizyjnej. Z kolei 1 III 1946 r. został (z rekomendacji SD) wicestarostą przemyskim, zaś od 1 I 1949 r. do 1 VI 1950 r. pełnił obowiązki starosty przemyskiego. W maju 1949 r. mianowano go zastępcą Powiatowego Pełnomocnika Rządu do Walki z Analfabetyzmem. Natomiast w czerwcu 1950 r. został sekretarzem WK SD w Gdańsku, lecz funkcji tej prawdopodobnie nie objął. Był członkiem m.in. Polskiego Związku Zachodniego, Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Ligi Przyjaciół Żołnierza, Ligi Morskiej. Działalność w instytucjach związanych z PKWN, a także aktywność polityczna w ugrupowaniu wspierającym PPR była powodem ostrzeżeń ze strony podziemia antykomunistycznego, kierowanych do niego osobiście oraz publikowanych m.in. w konspiracyjnej prasie. Fakt ten spowodował, że przydzielona mu została broń do obrony przed ewentualnym zamachem na jego życie.

W połowie 1945 r. Felczyński został współpracownikiem Brygad Wywiadowczych (BW) pozyskanym przez Adama Wohańskiego, ps. „Dunka”, „Józef”, kierownika Inspektoratu BW Przemyśl, krypt. „Most” (Wohański był jego starszym o trzy lata kolegą gimnazjalnym). Współpraca Felczyńskiego z BW polegała głównie na opracowywaniu informacji gospodarczych i politycznych z terenu powiatu przemyskiego (stan rozwoju spółdzielczości, sytuacja kupiectwa i rzemiosła, odbudowa powojenna, per-

sonalia działaczy PPR) oraz raportów o skutkach działalności UPA (liczba pomordowanych Polaków, ilość spalonych gospodarstw, wyniki trudności komunikacyjne), zaś w okresie tzw. referendum ludowego (był członkiem Powiatowej Komisji Wyborczej w Przemyślu) opracował i przekazał Wohańskiemu rzeczywiste wyniki głosowania w gminach powiatu. Wszystkie raporty i informacje dla BW podpisywał ps. „Balik”, „Baltu”. Decyzją konspiracyjnych władz zwierzchnich działalność BW podlegała od lipca 1946 r. sukcesywnemu wygaszaniu, nie wpłynęło to jednak na intensywność rozpracowywania ich struktur przez funkcjonariuszy UBP. Po aresztowaniu Wohańskiego (20 IX 1946), zatrzymany został także Felczyński (24 X 1946), bowiem w trakcie przesłuchania (5 X) Wohański wymienił jego nazwisko jako współpracownika. Po dwudniowym pobycie w areszcie PUBP w Przemyślu Felczyńskiego wypuszczono na wolność, oświadczając, że „zatrzymanie było wynikiem pomyłki”. Dokonując aresztowań wśród kierownictwa BW (12 II 1949 r. Wohański został skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Rzeszowie na karę dożywotniego więzienia), funkcjonariusze przemyskiego PUBP kontynuowali rozpracowanie struktury tej organizacji, co w konsekwencji doprowadziło do kolejnych zatrzymań. 28 VI 1950 r. grupa funkcjonariuszy PUBP w Przemyślu, działając pod komendą mł. ref. Józefa Majtacza, dokonała rewizji w mieszkaniu Felczyńskiego przy ul. Żeromskiego 19, następnie został on zatrzymany i osadzony w areszcie PUBP w Przemyślu. Trzy dni później został przesłuchany „w charakterze podejrzanego” przez Stanisława Mazura, oficera śledczego PUBP w Przemyślu, zaś 4 VII 1950 r. przesłuchiwał go kierownik Referatu Śledczego tego

urzędu – ppor. Henryk Bereś. Co istotne, postanowienie o wszczęciu śledztwa wystawione zostało dopiero 5 VII 1950 r. (podpisał je oficer śledczy Bereś), z kolei postanowienie o tymczasowym aresztowaniu z datą 6 VII 1950 r. wystawił mjr Tadeusz Garlicki, wiceprokurator Wojskowej Prokuratury Rejonowej (WPR) w Rzeszowie; Felczyńskiemu odczytano je 12 VII 1950 r. Kolejne przesłuchania (według dat uwidocznionych w protokołach) miały miejsce w dniach: 25 VII, 5, 25 i 30 VIII 1950 r. 15 IX t.r. przesłuchiwał go ppor. Wojciech Zakrzewski (podprokurator WPR w Rzeszowie), zaś 27 IX 1950 r. Henryk Bereś sporządził protokół okazania i oględzin dowodu rzeczowego w postaci liczącego 22 strony „sprawozdania gospodarczego powiatu przemyskiego”. Było to ciężkie śledztwo z użyciem niedozwolonych w cywilizowanych krajach metod, jak przemoc fizyczna (m.in. bicie do utraty przytomności przesłuchiwanego) i psychiczna z długimi okresami pozbawiania snu; to śledczy Bereś stwierdził, używając swoistej logiki, iż „nikt nie może kwestionować, że praca śledcza nie wymaga szczególnego wysiłku umysłowego i fizycznego” [sic!]. Rozpatrzywszy materiały śledcze w sprawie Felczyńskiego ppor. Henryk Bereś postanowieniem z 19 IX 1950 r. zamknął śledztwo, a 27 września podpisał postanowienie o pociągnięciu go do odpowiedzialności karnej. Według niego, Felczyński „przez przynależność i działalność w szeregach przestępczego związku WiN, siatki szpiegowskiej BW, usiłował obalić przemocą Demokratyczny Ustrój Państwa Polskiego, pełniąc w tym związku funkcję informatora, a także jako urzędnik państwowy na stanowisku wicestarosty działając na szkodę Państwa Polskiego, [...] gromadził i przekazywał do centrali szpiegowskiej wiadomości stano-

wiące tajemnicę państwową i wojskową”. W tym samym dniu tenże oficer śledczy sporządził akt oskarżenia obejmujący trzy osoby – Zbigniewa Chwojkę, Zygmunta Felczyńskiego, Janinę Praszalovicz i przesłał go do WPR w Rzeszowie, gdzie został zatwierdzony przez mjr. Zenona Grełę i 29 IX 1950 r. przesłany do WSR w Rzeszowie.

Rozprawę sądową wyznaczono na 7 XI 1950 r., przy czym odbyła się na sesja wyjazdowa w gmachu Sądu Okręgowego w Przemyślu. Na wniosek szefa PUBP w Przemyślu – „z powodu na jej ważność” – rozprawę przeprowadzono przy drzwiach zamkniętych. Sąd orzekał w składzie: kpt. Kazimierz Kluza – przewodniczący, ppor. Józef Zapilaj, ppor. Romuald Paciorkowski – ławnicy; oskarżał prokurator ppor. Wojciech Zakrzewski – wnioskuje dla Felczyńskiego karę śmierci, z urzędu bronił go adwokat Stanisław Warywoda. Wyrokiem z 9 XI 1950 r. WSR w Rzeszowie uznał Felczyńskiego winnym zarzucanych w akcie oskarżenia czynów i skazał na karę łączną 15 lat więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na 5 lat i przepadek całego mienia na rzecz skarbu państwa. Jak zapisano w uzasadnieniu wyroku „przy wymiarze kary uwzględnił sąd wysoki poziom inteligencji [oskarżonego], eksponowane stanowisko urzędnicze i zwiększoną za tym odpowiedzialność”. Wniesiona do Naczelnego Sądu Wojskowego w Warszawie (NSW) skarga rewizyjna – w uzasadnieniu podniesiono „niewspółmierność kary w stosunku do przewinienia” – została 16 II 1951 r. uznana za bezzasadną, bowiem jak napisano w uzasadnieniu: „NSW [...] całkowicie podziela motywy sądu I instancji”.

Karę odbywał początkowo w więzieniu w Przemyślu, a od 20 VII 1951 r. w Centralnym Więzieniu we Wronkach. Tam – jak stwierdziła komisja lekarska przy szpitalu więziennym – zapadł na przewlekłą niewydolność układu krążenia, nadciśnienie, nerwicę wegetatywną i chroniczne zapalenie woreczka żółciowego. Mimo to WSR w Krakowie, orzekając 27 XII 1954 r. w składzie: płk Roman Wałag – przewodniczący, kpt. Tadeusz Makowski, por. Władysław Sygnet – sędziowie, nie przychylił się do wniosku Departamentu Więziennictwa MBP o udzielenie przerwy w odbywaniu kary, gdyż „Felczyński skazany został za przestępstwa szczególnie szkodliwe dla Polski Ludowej”, a stan zdrowia „nie zagraża jego życiu w warunkach więziennych”. Podobnie ten sąd (skład: mjr Mikołaj Tołkan – przewodniczący, kpt. Tadeusz Makowski, ppłk Bazyli Mielnik) postąpił 4 II 1955 r. Ostatecznie postanowieniem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Krakowie z 26 IV 1956 r. (w składzie: mjr Zdzisław Mazurkiewicz – przewodniczący, por. Józef Żurek, kpt. Władysław Sygnet) udzielono Felczyńskiemu „przerwy w odbywaniu kary na 1 rok”. Felczyński więzienie opuścił 30 IV 1956 r., dokąd już nie powrócił, bowiem postanowieniem zgromadzenia sędziów NSW z 17 VII 1956 r. zmieniono w trybie nadzoru postanowienie NSW z 16 II 1951 r. orzekając karę łączną 5 lat więzienia. W uzasadnieniu tym razem podano: „kara piętnastu lat więzienia jest niewspółmiernie wysoka ponieważ skazany zerwał z przestępczą działalnością w połowie 1946 r. i w ciągu 4 lat do czasu aresztowania nie dopuścił się nowego przestępstwa, a waga gantunkowa przekazanych wiadomości nie była szczególnie wielka”. Na wniosek Felczyńskiego Rada Państwa 3 III 1960 r. skorzystała z prawa łaski „zarzą-

dzając zatarcie skazania”. Po odzyskaniu przez Rzeczpospolitą niepodległości, na wniosek Elżbiety Felczyńskiej Sąd Wojewódzki w Rzeszowie stwierdził 25 III 1992 r. nieważność wyroku WSR w Rzeszowie z 9 XI 1950 r. i postanowienia zgromadzenia sędziów NSW z 17 VII 1957 r., uznając zarzucane mu wówczas czyny za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego.

Po powrocie z więzienia do Przemyśla Felczyński podjął długotrwałe leczenie, jednak wobec zaawansowanej choroby serca przeszedł na rentę. W atmosferze popaździernikowej odwilży podjął pracę w SD w Przemyśle, pełniąc m.in. funkcję sekretarza. Później też włączył się w działalność społeczną, tym razem w Towarzystwie Upiększania Miasta Przemyśla (reaktywowanym w 1957 r., a następnie przekształconym w Towarzystwo Przyjaciół Przemyśla i Regionu, którego był wieloletnim sekretarzem) oraz Komitecie Obchodu 1000-lecia Państwa Polskiego. Głównie jednak interesowała go działalność na niwie nauki i kultury. W 1960 r. wszedł do zespołu redakcyjnego publikacji popularnonaukowej *Tysiąc lat Przemyśla. Kalendarz 1961–1965*, Przemyśl 1961, będąc autorem sześciu artykułów. W latach 1963–1974 i 1976–1981 był sekretarzem Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyśle (TPN), równocześnie w latach 1957–1967 kierował sekcją historyczną. W wydawanym przez TPN „Roczniku Przemyskim” – był członkiem komitetu redakcyjnego tt. X–XXI – publikował szereg artykułów o historii Przemyśla dotyczących głównie życia kulturalnego miasta. Napisał obszerne opracowanie pt. *Rozwój kulturalny Przemyśla 1772–1918*, zamieszczone w części 2 publikacji *Tysiąc lat Przemyśla. Zarys historyczny*. W

trakcie organizowanych przez TPN sesji naukowych, sympozjów (których często był inicjatorem), wygłaszał referaty (m.in. w październiku 1974 r. – „Lekarze przemyscy i ich wkład w rozwój nauk medycznych”) czy wykłady („Życie teatralne muzyczne w dawnym Przemysłu”; „Prasa przemyska od XVIII do XX wieku”). Był też członkiem Oddziału przemyskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego, wchodząc do zarządu (1976–1978); publikował w wydawanym przez PTH „Przemyskich Zapiskach Historycznych” (*Przemyski ośrodek prasowy – jego rola i znaczenie*, R. 2: 1980, s. 173–179). Był autorem trzech książek: *500 lat szpitalnictwa w Przemysłu*, Przemysł 1965; *»Fredreum« i inne teatru przemyskie w latach 1696–1960*, Kraków 1966; *Sto lat działalności Banku Rzemieślników i Rolników w Przemysłu*, Przemysł 1969.

Uzupełnieniem zainteresowań naukowych i publicystycznych Felczyńskiego było kolekcjonerstwo. Gromadził przemysłana – eksponaty kultury materialnej, dokumenty, druki, czy też dawne czasopiśma przemyskie. Część tych zbiorów, w tym materiały rękopiśmienne, druki i książki, przekazał TPN i Wojewódzkiemu Archiwum Państwowemu w Przemysłu, zaś część księgozbioru znalazła się w Przemyskiej Bibliotece Publicznej. Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej zakupiło liczący 2 tys. stron maszynopis monografii *Historia życia muzycznego w Przemysłu*. Po jego śmierci, wdowa po nim przekazała do Archiwum Archidiecezjalnego o.ł. w Przemysłu materiały archiwalne dotyczące przemyskich towarzystw, organizacji, instytucji kulturalnych, oświatowych, sportowych i charytatywnych, a także osiem tomów prasy przemyskiej.

Szeroka działalność polityczna, społeczna i kulturalna, kontakty z osobami spoza Przemyśla, wyjazdy do innych miast w Polsce spowodowały ponowne zainteresowanie Felczyńskim przez komunistyczną tajną policję. Na skutek informacji tajnego współpracownika Służby Bezpieczeństwa w Przemyślu, ps. „Maj”, w czerwcu 1962 r. poddano go obserwacji, włącznie z perlustracją korespondencji. Sytuacja ta trwała do listopada 1974 r., kiedy zamknięto sprawę, gdyż, jak zapisano w dokumencie SB: „w toku przepracowania [sic!] operacyjnego oraz zastosowania biura »W« nie uzyskano materiałów, które by wskazywały na wrogi stosunek do PRL”.

1 X 1939 r. zawarł związek małżeński z Elżbietą z d. Słotwińska (ur. w 1916 r. w Lesku – absolwentką Studium Administracyjnego we Lwowie, zm. 3 VII 2006 r. w Bielsku Białej), z którą miał dwoje dzieci: Bartłomieja (ur. w 1943 r. – medyk) i Bogusławę (ur. w 1947 r., po mężu Nasalska – mgr polonistyki i slawistyki).

Zmarł 12 I 1981 r. w Przemyślu. Spoczywa na cmentarzu głównym w Przemyślu.

Źródła i opracowania

Źródła: Archiwum Państwowe w Przemyślu, Teki Zygmunta Felczyńskiego, sygn. 104; Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, sygn. 50/45, Księga kontrolna ewidencji aresztowanych przez PUBP Przemyśl 1946–1950, k. 61; Tamże, sygn. 118/103, Akta w sprawie: Felczyński Zygmunt; Tamże, sygn. 107/1143, Akta w sprawie p-ko Felczyńskiemu Zygmunтови i innym, t. I–II; Tamże, sygn. 046/1138, Akta kontrolno-śledcze p-ko Chwojka Zbigniew i inni. Relacja Elżbiety Felczyńskiej z 6 i 10 XI 2004 r. (w zbiorach autora).

Opracowania: *Sprawozdanie dyrekcji Państwowego Gimnazjum II im. prof. Kazimierza Morawskiego w Przemyślu za rok szkolny 1927/28*, Przemyśl 1928, s. 63; B. Marek, *Powstanie i działalność Stronnictwa Demokratycznego na terenie województwa rzeszowskiego w pierwszych latach po wyzwoleniu 1944–1946*, „Rocznik Województwa Rzeszowskiego”, R. 4, Rzeszów 1965, s. 179, 181, 189; *Tysiąc lat Przemyśla. Zarys historyczny*, cz. 2, Warszawa–Kraków 1974, s. 478; *Polska Partia Robotnicza w województwie przemyskim (w opracowaniu, wspomnieniach, dokumentach)*, Przemyśl 1976, s. 13, 69; *Źródła do dziejów regionu przemyskiego*, Przemyśl 1979, s. 68–69; Z. Felczyński, *Kronika Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu 1909–1979*, [w:] *70 lat Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu*, Przemyśl 1979, s. 203–204, 208, 214, 218–219, 222, 229, 232; J. Olszak, *Zygmunt Zdzisław Felczyński (19 IX 1910 – 12 I 1981)*, „Rocznik Przemyski”, t. 21: 1979 [druk: 1982], s. 295–297; A. Kunysz, *Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej w Przemyślu. Zarys monograficzny*, Przemyśl 1984, s. 50, 55, 60, 64–65; Z. Budzyński, *Zygmunt Felczyński (1910–1981). Wspomnienia pośmiertne*, „Przemyskie Zapiski Historyczne”, R. 3: 1985, s. 243–245 [tam wykaz najważniejszych publikacji Z. Felczyńskiego]; idem, *Bibliografia zawartości „Rocznika Przemyskiego”. Tom I–XXX: za lata 1909–1994*, Przemyśl 1994, s. 9, 24, 28, 41–43; *Kronika Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu*, „Rocznik Przemyski” t. 29–30 z. 9: 1994, s. 54, 65; B. Filarecka, *Życie kulturalne Przemyśla w okresie międzywojennym*, Przemyśl 1997, s. 32, 43, 127; J. Husar, *Władysław Antoni Koba. Przyczynek do dziejów Zrzeszenia „WiN” w Polsce południowo-wschodniej w latach 1945–1947*, Przemyśl 2001, s. wg indeksu; D. Iwaneczko, *Urząd Bezpieczeństwa w Przemyślu 1944–1956*, Rzeszów 2004, s. 62, 63; Z. Nawrocki, *Brygady Wywiadowcze (1940–1946) – zarys problematyki*, „Zeszyty Historyczne WiN-u”, nr 18, [Kraków] 2002, s. 45, 48; idem, *Inspektorat Brygad Wywiadowczych Przemyśl, krypt. „Most” (1944–1946)*, „Zeszyty Historyczne

WiN-u”, nr 21, [Kraków] 2004, s. 148–149, 154–155; G. Ostasz, *Kierunki prac wywiadu rzeszowskich struktur Zrzeszenia „WiN”*, „Studia Rzeszowskie”, t. 8: 2002, s. 101–102; idem, *Okręg Rzeszowski Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Model konspiracji, struktura, dzieje*, Rzeszów 2006, s. wg indeksu; idem, *Wohański Adam [w:] Małopolski słownik biograficzny uczestników działań niepodległościowych 1939–1956*, Kraków 1999, s. 185; R. Rybka, K. Stepan, *Awanse oficerskie w Wojsku Polskim 1935–1939*, Kraków 2003, s. 157; Z. K. Wójcik, *Aleksy Gilewicz – historyk nieprowincjonalny*, Przemysł–Wrocław 2008, s. wg indeksu; idem, *Zygmunt Zdzisław Felczyński (1910–1981)*, „Studia Przemyskie”, t. 2: 2004, s. 236–242; A. Zagórski, *Schemat organizacyjny WiN-u (1945–1947). Okręg WiN Rzeszów (próba rekonstrukcji)*, „Zeszyty Historyczne WiN-u” 1995, nr 6, s. 73, 112; I. Zając, *Aleje pamięci. Przemyskie cmentarze*, Przemysł 2004, s. 51; A. Zapałowski, *Wybrane zagadnienia dotyczące polskich struktur wojskowych pod okupacją sowiecką i niemiecką w garnizonie przemyskim w latach 1939–1944 [w:] 85 lat garnizonu WP w Przemysłu*, Przemysł 2003, s. 194; R. Zatorski, *Z potrzeby serca*, „Profile” 1981 nr 3, s. 16–17.